

////////////////////////////////////

RICHTLIJN BEZOEKREGELING WOONZORGCENTRA, CENTRA VOOR KORTVERBLIJF, CENTRA VOOR HERSTEL, GROEPEN VAN ASSISTENTIEWONINGEN INFRASTRUCTUREEL GELINKT AAN EEN WOONZORGCENTRUM TOE TE PASSEN VANAF 18 mei 2020

Aandacht: deze maatregelen kunnen wijzigen.

U vindt updates via:

- <https://www.zorg-en-gezondheid.be/uitbraak-coronavirus-covid-19>
- <https://www.zorg-en-gezondheid.be/corona-richtlijnen-voor-zorgprofessionals>

1. RICHTLIJNEN BEZOEKREGELING DIE VAN TOEPASSING ZIJN VANAF 18 MEI 2020

Gezien de beslissingen van de Nationale Veiligheidsraad en de Vlaamse taskforce COVID-19, kunnen de bezoekmogelijkheden in de woonzorgcentra, de centra voor kortverblijf, de centra voor herstelverblijf en de groepen van assistentiewoningen die infrastructureel gelinkt zijn aan een woonzorgcentrum in beperkte mate en onder voorwaarden verruimd worden.

We wensen voor alle personen die verblijven in een residentiële (woon)zorgvorm in het kader van de Coronacrisis kwaliteitsvolle zorg en ondersteuning te waarborgen. Dit willen we realiseren rekening houdend met de wetenschappelijk bevestigde beschermende richtlijnen, de medische evidentie en gebruik makend van de noodzakelijke beschermende materialen. Hierbij houden we rekening met de gezondheid, de veiligheid én het welzijn van de bewoners, hun bezoekers, medebewoners en de medewerkers. De baseline bij de realisatie van de richtlijn is 'het vermijden van transmissie van het Coronavirus'.

We vertrekken bij deze verruiming van 3 uitgangspunten:

- We stellen maximaal de gezondheid van alle bewoners, bezoekers en personeel voorop;
- We hebben aandacht voor het psychosociaal en relationeel welbevinden van de bewoners en hun context;
- We houden rekening met de mogelijkheden van voorzieningen en medewerkers en begrijpen dat de implementatie van onderstaande richtlijnen enige voorbereidingstijd zal vragen.

Zoals ook in het Ethisch Kompas (zie bijlage) naar voor wordt geschoven, vinden we een goed evenwicht tussen menselijkheid en veiligheid essentieel. Wanneer we te restrictief zijn om de veiligheid te garanderen, riskeren we het menselijke uit het oog te verliezen. Wanneer we alleen kijken naar het warmmenselijke, wordt het onveilig. Het bezoek moet in dit kader georganiseerd worden en bijdragen aan de noden en het

psychologisch en relationeel welbevinden van de betrokkenen. Voor die inschatting rekenen we op de kennis en expertise van de woonzorgcentra, de centra voor kortverblijf, de centra voor herstelverblijf en de groepen van assistentiewoningen die infrastructureel gelinkt zijn aan een woonzorgcentrum.

We vragen aan de woonzorgcentra, de centra voor kortverblijf, de centra voor herstelverblijf en de groepen van assistentiewoningen die infrastructureel gelinkt zijn aan een woonzorgcentrum om in deze context een concreet plan op te maken waarbinnen in deze fase bezoek mogelijk wordt, waarbij nagedacht wordt over:

- hoe de implementatie van de bezoekersinstroom gefaseerd kan verlopen;
- de duur en het aantal van de bezoeken te bepalen, rekening houdend met de nood van de bewoner en zijn context en de mogelijkheden van de voorziening en het personeel.

Om bezoek veilig te kunnen laten verlopen, moeten volgende basisvoorwaarden zeker vervuld zijn:

- Er moet voldoende personeel zijn om naast het bezoek (afspraken vastleggen en opvolgen, bezoekers registreren en begeleiden, toezicht houden op het correct naleven van preventieve en hygiënische maatregelen, psychosociale ondersteuning bewoner/bezoek) de dagelijkse zorg en ondersteuning te waarborgen. Indien nodig kan de voorziening bijkomende ondersteuning inschakelen
- het noodzakelijke beschermingsmateriaal moet voldoende aanwezig zijn. De directie en staf van de voorziening maken een inschatting of aan die voorwaarden kan voldaan worden.

Naast de beschikbaarheid van mensen en middelen is een risico-inschatting voor de bewoner, maar ook van de ruimere doelgroep in de leefeenheid, van belang:

- betreft het een persoon mét of zonder bijkomende medische en fysieke problemen die een hoger risico inhouden voor COVID-19?
- betreft het een persoon die omwille van dementie,... al dan niet in staat is zich te houden aan de elementaire afspraken omtrent het bezoek?
- dit veronderstelt dat de voorziening dagelijks een registratie uitvoert van de essentiële gegevens betreffende de besmetting en deze gegevens continu opvolgt en evalueert.

Uiteraard moet er bij een hoger risico op besmetting nog stringenter omgegaan worden met preventie en beschermingsmaatregelen, of kan overwogen worden later op te starten met bezoek of de frequentie sterker te beperken of om verder in te zetten op alternatieven zoals raamcontacten en beeldbellen. Ook bij personen die niet in staat zijn zich te houden aan afspraken, kan het nodig zijn dat er extra maatregelen moeten genomen worden of dat bezoek nog een tijd uitgesteld wordt.

De mogelijkheid om bezoek toe te laten, kan dus verschillen van zorgaanbieder tot zorgaanbieder, en binnen de voorziening zelf van campus tot campus en leefgroep tot leefgroep. Ten slotte zal per individuele bewoner moeten nagegaan worden of er op een veilige manier bezoek kan georganiseerd worden

Het is de taak van de directie en de CRA om de bezoekenregeling op te maken/uit te werken. We vinden het belangrijk dat voorziening het uitgewerkt plan met het betrokken personeel en/of vrijwilligers bespreekt via overleg met de werknemersvertegenwoordiging (de CPBW/vigerende sociale overlegkanalen/alle personeel. Ook bij afwezigheid van een sociaal overlegorgaan wordt het personeel betrokken bij de uitwerkfase. We verwachten dat de woonzorgcentra, de centra voor kortverblijf, de centra voor herstelverblijf en de groepen van assistentiewoningen die infrastructureel gelinkt zijn aan een woonzorgcentrum hierover helder communiceren met de bewoners en hun context. Daarbij is het belangrijk te duiden wat de mogelijkheden en grenzen zijn van deze aangepaste bezoekenregeling.

Onderstaande richtlijnen zijn gevalideerd door de generieke bepalingen van de Vlaamse taskforce COVID-19.

Bezoek wordt in deze richtlijn gedefinieerd als bezoek voor bewoners.

Voor de richtlijnen voor interne en externe medewerkers, voor vrijwilligers en mantelzorgers die essentiële zorgtaken uitvoeren bij meerdere bewoners in het woonzorgcentrum alsook voor geregistreerd bezoek dat niet bewoner-gerelateerd is, verwijzen we naar de richtlijnen "Maatregelen voor de woonzorgcentra – COVID-19"

Bezoek is ten vroegste mogelijk vanaf 18 mei 2020. We vinden het echter belangrijk dat de woonzorgcentra, de centra voor kortverblijf, de centra voor herstelverblijf en de groepen van assistentiewoningen die infrastructureel gelinkt zijn aan een woonzorgcentrum een eigen haalbare bezoeksregeling ontwikkelen waarin ze zelf bepalen wanneer en hoe deze concreet in werking treedt. Elke voorziening kan dus strenger zijn, naargelang de besmettingsgraad, en in afstemming met bepaalde voorwaarden (infrastructuur, doelgroep, personeel, logistiek, ...) *(De voorziening mag de bezoeksregeling dus ook na de algemene datum laten ingaan)*.

Een bezoekersregeling, anders dan het raambezoek, babbelboxen of beeldbellen, in de voorziening kan maar in voege gaan als :

- de voorziening alle nodige voorbereidingen heeft kunnen nemen op vlak van personeel, logistiek, infrastructuur, beschermingsmateriaal, communicatie,...;
- de COVID-besmetting onder controle is.

De voorziening kan altijd beslissen om een stap terug te zetten in de bezoekvoorwaarden, en dit voor de gehele organisatie (bv. bij besmetting of uitbraak, logistieke problemen, personeelstekort...). Dit wordt snel en duidelijk gecommuniceerd en gemotiveerd. Ook kan men gemotiveerd tijdelijk bezoek intrekken voor een bepaalde bewoner of afwegen dat andere bezoeksvormen zoals bv. raamcontacten of beeldbellen een evenwaardig (of veiliger) alternatief zijn. Zo kan bij niet-naleving een bezoeker verder geweigerd worden.

Bij de bezoeksregeling die elke voorziening uitwerkt, worden volgende bepalingen gevolgd:

- Bij de bezoeksregeling worden de medische en hygiënische maatregelen beschreven die van toepassing zijn. Eventueel kan het advies hierbij bevestigd worden bij een ziekenhuishygiënist.
- **Social distancing** wordt maximaal gegarandeerd. Dit vormt de beste garantie om besmetting te voorkomen.
- Per bezoekmoment wordt maximum **1 bezoeker per bewoner** toegelaten. We vragen om zoveel mogelijk dezelfde personen op bezoek te laten komen. Bij voorkeur zal de bewoner aangeven of er bezoek komt en wie er wel of niet op bezoek komt. Van zodra de richtlijnen van de Nationale Veiligheidsraad aangepast worden, zullen wij deze richtlijnen opnieuw bekijken.
- Bezoek kan enkel plaatsvinden als bezoeker en bewoner **gedurende 14 dagen voorafgaand aan het bezoek geen symptomen vertoonden, en gedurende de laatste 14 dagen niet positief getest werden op COVID-19**. Als de bezoeker positief getest is, kan hij enkel terug op bezoek komen als de huisarts van die bezoeker inschat dat hij/zij niet meer besmettelijk is.
- Aan de bezoeker kan gevraagd worden om een verklaring op eer te ondertekenen (zie bijlage).
- In principe is er **geen bezoek bij bewoners met een (vermoedelijke) COVID-19 besmetting** mogelijk tot minstens 14 dagen na start van de symptomen en tot einde van de symptomen, uitgezonderd in hoogstnoodzakelijke – zoals bv. palliatieve of kritieke – situaties (zie hiervoor maatregelen WZC - punt

16. Bewoners in de terminale levensfase en afscheid nemen van stervende bewoners). Uitzonderingen worden beslist door de directie, na afstemming met de CRA, en eventueel de bewoner.

- **Bezoekers die tot een risicogroep behoren** (ouderen, personen met hart- en vaatziekten, chronische aandoeningen) worden gewezen op de risico's verbonden aan een bezoek. Bezoek kan hen door de voorziening niet worden verboden.
- Bezoek vindt, waar mogelijk, plaats in **open lucht of in een apart daartoe voorziene ruimte** (bv. bezoekruimte, vergaderruimte,...). De toegang tot de bezoekruimte wordt zo geregeld dat kruising wordt vermeden (bvb. tussen internen en externen, tussen afdelingen, ...) en er niet onnodig door het gebouw moet gewandeld worden. Het bezoek kan niet plaatsvinden in een gemeenschappelijke ruimte die ook gebruikt wordt door andere bewoners en/of personeel. Bezoek in de leefomgeving of de kamer van de bewoner wordt ten stelligste afgeraden, tenzij de directie oordeelt dat dit de meest veilige optie is. Contact met andere bewoners en medewerkers dan diegene die het bezoek faciliteren moet in alle geval vermeden worden.
- In alle gevallen is een **correcte handhygiëne verplicht**. Voor bezoekers en bewoners is **handalcohol** voorzien bij de toegang tot de voorziening en in de bezoekruimte. Bezoekers en bewoners ontsmetten of wassen de handen voor en na het bezoek. Ter informatie: <https://www.youtube.com/watch?v=ioppHbcUk-0&feature=youtu.be> en <https://www.youtube.com/watch?v=fKXAoVYbjA>.
- Alle **personeelsleden** die het bezoek begeleiden, dragen een **chirurgisch mondmasker**. Ook de **bewoners** dragen zoveel als mogelijk een chirurgisch mondmasker. Bij bewoners waarbij het risico bestaat dat zij zich niet aan social distancing kunnen houden of die geen mondmasker kunnen dragen, moeten bezoekers een chirurgisch mondmasker dragen (die door de organisatie wordt overhandigd).
- **Alle bezoekers dragen steeds een mondmasker** op een correcte manier, dat hij zelf meebrengt. Voor een correct gebruik van het mondmasker: <https://www.youtube.com/watch?v=IRzNVh71ISk>. De voorziening kan aan de bezoeker vragen om een chirurgisch mondmasker te dragen; desgevallend kan de organisatie zelf in mondmaskers voor de bezoekers voorzien.
- Bezoekers kunnen eveneens ontvangen worden achter **(plexi)glas in** de ruimte waar bezoek wordt georganiseerd, waarbij de constructie garandeert dat elke vorm van transmissie vermeden wordt; het gebruik van mondmaskers is verplicht tijdens de verplaatsingen naar deze bezoekersruimte.
- De **frequentie en duur** van bezoek moet in het bezoekplan van de organisatie ingevuld worden naargelang de haalbaarheid voor het personeel en de infrastructuur. Deze worden tijdig bekend gemaakt bij bewoners en bezoekers. Wij denken hierbij indicatief aan 1 bezoek per week per bewoner, met een contacttijd van een halfuur per bezoek.
- Elk bezoek is het gevolg van een **concrete afspraak** tussen de voorziening, bezoeker en (indien mogelijk) bewoner. De afspraak omvat minstens wie op bezoek komt, hoe de bezoeker zich aanmeldt, waar het bezoek plaatsvindt, wanneer en hoelang het bezoek duurt.
- Er is een **duidelijke communicatie** aan alle betrokkenen (bewoners, familie, medewerkers) rond bezoekersregeling.
- Er wordt tijdens het bezoek **toegezien op het naleven van de richtlijnen**.
- Elk bezoek wordt **geregistreerd** (met aandacht voor de algemene verordening gegevensbescherming), minimaal de registratiegegevens van de bezoeker (naam, adres, telefoonnummer en band met de

bewoner). De voorziening maakt duidelijke afspraken over waar en hoe deze gegevens bewaard worden en gebruikt deze niet voor verdere verwerking.

- De bezoekersruimte (inclusief het (plexi)glas indien van toepassing), en het bezoekerstoilet worden na elk bezoek **gereinigd en gedesinfecteerd**. De ruimte wordt tevens regelmatig verlucht.
- Er wordt drank noch eten voorzien.
- Wat het **uitwisselen van voorwerpen** (o.a. geschenken) betreft, verwijzen wij naar de algemene richtlijnen voor de WZC.
- **Dieren** (die niet in de voorziening wonen) kunnen niet op bezoek komen. De huisdieren van het woonzorgcentrum kunnen niet meegenomen worden naar de bezoekersruimte.
- **Bezoeken door de bewoner aan de thuiscontext**, blijven voorlopig uitgesloten.
- De voorziening stelt de nodige **informatie** ter beschikking aan bezoek en sensibiliseert bewoners, medewerkers en bezoekers (ahv modellen door overheid/koepel). Volgende informatie wordt bij voorkeur zowel op voorhand (website, mailing,...) gegeven als bij de start van het bezoek :
 - Symptoomherkenning: (waar naast deze informatie kan gemeld worden om regelmatig de koorts te meten en waakzaam te blijven voor symptomen)
 - instructies hygiënische maatregelen:
 - o.a.
 - Handhygiëne
 - Hoest- en nieshygiëne
 - Gebruik van persoonlijk beschermingsmateriaal (aan- en uitdoen, dragen, onderhoud, ...)
 - aanraken materiaal/meenemen voorwerpen;
 - social distancing;

Het afsprakenkader wordt periodiek geëvalueerd en indien nodig aangepast. (Deze aanpassingen worden gecommuniceerd naar bewoners en familie). Het plan wordt geëvalueerd in functie van :

- organisatorische elementen;
- besmettingsgraad;
- veiligheid van bewoners, medebewoners, personeel en bezoekers;
- resultaatsgerichtheid: effecten van het bezoek op het welbevinden van de bewoner, personeel en de therapeutische effecten in het kader van de behandeling.

Na iedere bekendmaking van de beslissingen van de Nationale Veiligheidsraad en de Vlaamse overheid, wordt het plan geëvalueerd in welke mate de inhoud nog aangepast is aan de (nieuwe) algemeen geldende regels.

In afwachting van een bezoeksregeling, maar ook tussen bezoekmomenten door, is het van belang dat de zorgaanbieder blijft inzetten op alternatieve communicatiekanalen: sociale media, brieven en kaartjes, afgeven cadeautjes aan de ingang, raambezoeken en babbelboxen, etc.

Met deze richtlijnen hopen we een duidelijk kader te bieden en toch voldoende ruimte te laten om de richtlijnen volgens de noden van jullie bewoners en hun context uit te werken, rekening houdend met

de haalbaarheid voor de voorziening. We zijn er ons dan ook van bewust dat de uitwerking van voorziening tot voorziening kan verschillen.

Op aanbeveling van de nationale veiligheidsraad en de Vlaamse taskforce, zal het agentschap communiceren van zodra een verdere versoepeling van richtlijnen omtrent bezoek mogelijk is.

We begrijpen dat deze richtlijnen opnieuw extra inspanningen van jullie vragen. We wensen jullie daarvoor uitdrukkelijk te danken.

CONTACTGEGEVENS

Bevoegde overheidsdienst	Telefoon/mail	Websites
Zorg en Gezondheid	<p>Eventuele vragen en problemen kunt u melden aan de verantwoordelijk arts van de voorziening.</p> <p>Indien nodig, kan daarna contact opgenomen worden met Zorg en Gezondheid via het generieke mailadres: ouderenzorg@vlaanderen.be of telefonisch tijdens wekdagen op het nummer 02 553 35 79 (tijdens de kantooruren van 9.00 tot 12.00 en van 13.00 tot 16.00).</p> <p>Dienst Infectieziektebestrijding (enkel voor artsen) Tijdens de kantooruren: - Antwerpen: 03 224 62 06 - Limburg: 011 74 22 42 - Oost-Vlaanderen: 09 276 13 70 - Vlaams-Brabant: 016-66 63 53 - West-Vlaanderen: 050 24 79 15 Buiten de kantooruren (enkel voor artsen): 02 512 93 89</p>	<p>www.zorg-en-gezondheid.be</p> <p>https://www.zorg-en-gezondheid.be/corona-richtlijnen-voor-zorgprofessionals</p> <p>www.zorginfecties.be</p> <p>www.zorg-en-gezondheid.be/contact-infectieziektebestrijding-en-vaccinatie</p>
Federale overheid	Contactcenter infolijn voor burgers: 0800 14 689	<p>https://epidemieo.wiv-isp.be/ID/Pages/2019-nCoV.aspx</p> <p>https://www.info-coronavirus.be/nl/</p>